

Butlletí

del

Centre Republicà Català
del Districte V.

adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya

ANY 2

JUNY 1933

NUM. 15

Joan Quintana Romans

OCULISTA - Metge de l'Hospital Clínic

Consulta de 3 a 5
Telèf. 23449

San Pau, 74, 1.º, 2.º

Merceria Eroles

MANSO, 50

IMPORTANT STOC MITJES SEDA GASSA
a 2'75 Ptes.

PERFUMERIA de totes les marques a preus limitadíssims. = GRAN ASSORTIT en botons i fantasies de modisteria = Preus especials a les Modistes - Gèneres de punt - Cinturons - Guants - Paraigües - Articles per a 1.ª Comunió - Figurins - Jerseis i Llanes
Casa especialitzada en labors en seda i llana

No oblideu **Merceria Eroles Manso, 50**

BAR I MENJARS

Ramon Bonastre

RIERA ALTA, 58 - Telèfon 21133   BARCELONA

Corresponen als mantenedors del nostre Butlletí, comprant a les cases que s'hi anuncien

BUTLLETI
DEL
CENTRE REPUBLICA CATALA
DEL DISTRICTE V.è

C. Hospital, 110 i 112, pral. - - Telèfon 23018 - - BARCELONA

ANY 2

JUNY 1933

N.º 15

TAULA — Consell Directiu. — Acords del maieix. — Joventut. — Secció d'Assistència Social. — Secció de Cultura. — Secció Femenina. — Biblioteca. — Anarquisme, per J. Gil. — Política Municipal de Proveïments — La venda ambulant, per J. Pons — Responsabilitat, per M.ª T. Gibert. — Redacció. — Ressenya de l'excursió a Santes Creus, per J. Torruëlla

Consell Directiu

Dintre del mes que comença tindrà lloc el II Congrés Nacional ordinari del nostre Partit, d'acord amb el que marquen els Estatuts. L'ordre del Congrés cursat als Centres és el següent:

1. Gestió del Partit durant l'any anterior.
2. Programa de les realitzacions futures.
3. Renovació de càrrecs del Comitè Executiu Central.
4. Rendició de comptes i estat econòmic del Partit.
5. Proposicions.

No cal remarcar la importància de l'ordre del Congrés, puix que amb la seva lectura n'hi ha prou per a comprendre l'interès que desvetllarà en tots els cercles polítics.

L'extensa gestió del nostre Partit per a posar en pràctica el seu ideari portarà alguna que altra discussió, on la presidència tindrà necessitat d'elevat els debats per a portar-los al camp de les idees, evitant personalismes que tant de mal han fet a altres partits, i que cap militant no ha de consentir en el nostre.

Interessa que tots els congressistes per a evitar de caure en el perill que assenyalam en l'apartat anterior, s'emmirallin amb l'home tot honorabilitat i rectitud com és el nostre cabdill en Francesc Ma-

cià. D'aquesta faisó triomfarà el nostre Partit, i amb ell Catalunya, dels flagells, que en forma de dictadures, assolen el món.

Tots els militants, en acabar la present fita que representa la celebració del II Congrés, havem de felicitar-nos de la tasca portada a cap pel Partit preparant-nos a ajudar amb tot l'escalf necessari el programa de les realitzacions futures que el Congrés assenyali.

Acords del Consell Directiu

Nomenar la Comissió de "Recerca de dades electorals" formada pels membres del C. D. companys Giralt, Vergés i Pons, més un membre de la Joventut i un altre de la Secció Femenina.

Creació i muntatge d'una oficina electoral.

Nomenar la Comissió política del Centre composta pels companys Pla, Roure i Pons, membres del C. D.

Designar els companys Vergés i Eroles, del Consell Directiu, per a formar el cos de Redacció del Butlletí, junt amb un membre de cada Secció del Centre.

Havent estat retirada la proposició presentada, demanant una assemblea general extraordinària, suspendre l'acord de celebrar l'assemblea el dia 23 de maig.

Celebrar assemblea general extraordinària el dia 14 de juny, a les deu de la vetlla, sota el següent ordre del dia:

- a) Canvi d'estatge.
- b) Congrés Nacional del Partit.

CLINICA D'ENCENEDORS

de totes menes a la perfecció
Especialitat en els d'or i argent

Agustí Subirós

Hospital, 42, portal

BARCELONA

Joventut

Havent presentat la dimissió del càrrec de Secretari el company Miquel Vinyes, s'ha designat per a substituir-lo, al Vice-secretari en Benjamí Baiget, i per a cobrir la vacant que aquest deixa, s'ha nomenat el consoci Joan Farré; quedant, per tant, dit Consell Directiu, definitivament constituït així:

President, Angel Roura Ibarz.

Vice-president, Víctor Cartes Yerro.

Secretari, Benjamí Baiget Claret.

Vice-Secretari, Joan Farré Carbó.

Tresorer, Carles Redó Favà.

Comptador, Josep Polak Bruixes.

Vocal primer, Enric González Girona.

Vocal segon, Eduard Vives López.

Vocal tercer, Andreu Garcia Paredes.

Vocal quart, Vicenç Vidal Rabassa.

BAR QUIMET (a) Cal Quim

Carrer Cendra, 23

Menjars econòmics — — Vins de Martorell

Olis i Licors de les millors marques

Aquest Consell Directiu posa en coneixement de tots els afiliats, que en lloc dels dimarts celebrarà reunió tots els dilluns a les deu de la nit, on estarà a disposició de tots els senyors socis.

* * *

Essent l'element jove el que ha de jugar el paper més important, tant en els afers nacionals com en els internacionals, avui que es pretén ressuscitar el monstre apocalíptic de la guerra, com ens demostren, amb les seves descarades provocacions, aquestes figures grotesques que sota el signe del feixisme amenacen la humanitat amb una nova destrucció, aquest Consell Directiu ha cregut convenient aportar la seva col·laboració a l'obra altament humanitària que ve realitzant dins de la nostra terra el Comitè Català Contra la Guerra i amb aquest objecte li ha tramès la corresponent adhesió.

Nosaltres invitem a totes les Seccions d'aquest Centre, i a totes les entitats del Partit, a seguir el nostre exemple, i d'una manera especial a les Seccions Femenines, puix que la dona, per la seva major sensibilitat, i per la seva constitució psíquica i orgànica, està predisposada a cultivar els més tendres i enlairats sentiments humans, i és la que en aquest aspecte pot fer una tasca més profitosa per la causa antibèlica.

* * *

El nou C. D. us fa avinent que té en projecte una sèrie de treballs, que no els fa públics perquè encara no estan completament cristallitzats, per la manca material de temps, degut a la seva recent formació, els quals, tan prompte com li sigui possible, els publicarà en aquestes pàgines.

FABRICA DE LAMPARES

ANTONI CANUDAS

Sucessor de Vda. SUÑÉ I Cia. S. L

Manufactura de tota mena d'Articles de Metall

Aurora, 25 - Telèfon 17075

BARCELONA

Secció d'Assistència Social

Aquesta secció, seguint la seva trajectòria inicial continua fent els màxims esforços per a aconseguir tot el desenvolupament i eficàcia necessàries per a àcomplir la seva finalitat. S'interessa per als necessitats i fa els possibles per a socórrer-los, ja directament si hi han mitjans, ja posant-se en contacte amb les persones que hi puguin fer quelcom.

És amb satisfacció que posa en coneixement dels companys socis que no passa més que no n'ingressin de nous, havent registrat en el present mes cinc altes.

Creiem també fer remarcar la cooperació de tres membres de la Junta a la Tòmbola, que actualment té ja totes les gestions fetes per a procedir al repart de la recaptació obtinguda amb la susdita Tòmbola, entre els socis del Centre en atur forçós, a fi d'alleugerir en el possible la seva situació.

Novament invitem els companys socis a què aportin iniciatives o orientacions, que seran estudiades amb atenció, així com tota observació, puix que estem convençuts que no triomfarem en la nostra tasca si no és amb l'ajut de tothom.

Consultori mèdic pels socis

Doctor Joan Roca (soci del Centre)

Sant Pau, 112 (entrada per la **Farmacia Xavier de Nicolau**)

Visitarà als socis del Centre, gratuïtament, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou, nit, mitjançant la presentació del rebut del mes corrent.

Secció de Cultura

En la sessió del 14 del corrent, aquest Consell Directiu va acordar per al mes de juny els següents actes:

Dia 4: Visita col·lectiva al cau Ferrat de Sitges.

Sortida de Barcelona a dos quarts de set del matí amb el tren

que surt en aquesta hora de l'estació de França.

Retorn al migdia.

Dia 11: Visita col·lectiva al Parlament de Catalunya.

Lloc de reunió a la Plaça de les Armes (enfrent del mateix Palau), a dos quarts d'onze del matí en punt.

Dia 18: Visita col·lectiva al Grup Escolar de Sarrià i a la "Mentora Alsina", que radica al mateix edifici.

Aquesta visita té per objecte complaure els associats que no pogueren sumar-se en la que va tenir lloc el mes de març últim i ensems visitar la "Mentora Alsina" per nosaltres desconeguda.

Lloc de reunió, a la Plaça de Catalunya, estació Ferrocarril de Sarrià, a dos quarts de deu en punt.

I pel dia 25 estem organitzant la travesia del port amb el funicular aeri.

Podem assegurar que ens serà concedit un descompte d'un 20 a 25 per cent.

Per detalls i horari, dirigir-se a qualsevol element del Consell Directiu de la Secció.

Actes celebrats

El dia 23 d'abril proppassat es portà a cap la visita que havia organitzat aquesta Secció de Cultura, a la Central tèrmica que "Energia Elèctrica de Catalunya, S. A." té instal·lada a Sant Adrià del Besós, Malgrat que gairebé no havíem fet propaganda, les trenta places de què és disposava foren cobertes a bastament, i es ben cert que a ningú dels que hi assistiren no li pesa, puix fou aquesta una de les més interessants visites, entre les moltes que hem fet. A l'arribada fórem rebut per l'enginyer-ajudant, senyor Matter, el qual amb paraula fàcil i agradable i desproveïda de tot tecnicisme—la qual cosa ens féu encara més interessant la visita—ens explicà el funcionament i missió de tots aquells aparells, fent-nos seguir tot el procés de la fabricació del corrent elèctric des de l'entrada del carbó mineral fins a la seva transformació en energia; finalitzà la part mecànica visitant el pont sobre el mar que serveix per a l'aspiració d'aigua freda, a l'extrem del qual descansarem uns moments que foren aprofitats pels companys fotògrafs per impressionar algunes plaques. Tornats a terra, el nostre amic i consoci senyor Majó fou l'encarregat d'iniciar-nos en tots els misteris de la part elèctrica pròpiament dita, havent de reconèixer que ho sabé fer tan bé que

malgrat l'aridesa del tema, sortirem d'ellí que talment semblava com si tothom hagués tractat tota la vida en "relais" i "comandaments a distància". Abans de marxar foren impressionades novament fotografies en una de les placetes del formós jardí situat davant l'entrada en què trobà marc apropiat la bellesa de les xemoses damiselles que en bon nombre ens acompanyaren.

* * *

Així mateix donarem compte de la visita colectiva que va tenir efecte el dia 30 d'abril a la Generalitat de Catalunya, que tant d'aquesta com de l'anterior no en vàrem donar compte en el Butlletí del mes passat, perquè els originals d'aquest ja havien estat entregats a la impremta per la seva confecció.

Els nostres associats i simpatitzants es reuniren al nostre estatge social a l'hora indicada (dos quarts d'onze del matí). La comitiva abandonava el Centre en nombre d'un centenar, seguint pel carrer de l'Hospital, Rambla, Fivaller i Plaça de la República.

A la Generalitat ens esperava un empleat de Majordomia, el qual d'una manera molt atent començà per ensenyar-nos el saló de Sant Jordi, donant-nos una multitud de detalls de les pintures o teles murals existents en aquell lloc; passàrem a la galeria gòtica, després al despatx de la presidència i des d'aquell loc al saló de sessions, Partí dels Tarongers, i, finalment, ens fou ensenyada la Capella de Sant Jordi. A les dotze i quart finia aquesta visita.

* * *

Amb un èxit sense precedents, el dia 7 va realitzar-se l'excursió a Santes Creus, Poblet i Prades.

El nombre total d'assistents que constituíem la caravana fou de cent cinquanta. Aquesta es fa formar en cinc autocars. A més fórem gratament sorpresos de veure arribar a l'hora de sortida el nostre Vice-president i tinent d'Alcalde senyor Pla, qui junt amb la seva família venia a sumar-se a l'expedició.

Podem avantatjar que aquesta excursió fou una demostració que garanteix l'èxit per una altra sortida que s'organitzi.

Cal remarcar que el fet de què els autocars portessin grans rètols amb els noms del Centre i del Partit el considerem importantíssim, puix que és evident que serviren de propaganda molt profitosa i pràctica.

Prescindim de donar més detalls referents a l'excursió ja que en un altre espai d'aquest Butlletí, el nostre Secretari, company Joan Torruella, en fa un reportatge força explícit.

Secció Femenina

Per acord pres en el reunió celebrada el passat dia 15 de maig, la reunió mensual de sòcies adscrites a la "Secció Femenina" tindrà lloc els primers dilluns de cada mes.

Aquesta Secció, d'acord amb el Consell Directiu, té en projecte per aquest mes els següents actes, dels quals no podem precisar les dates, però aquestes seran convenientment assenyalades amb prous dies perquè totes les nostres associacions puguin assistir-hi.

Una visita a *La Granja Flor de Maig* a Sardanyola.

Apadrinament del *Banderí* amb un acte popular.

Assistència al *Congrés del Partit* que se celebrarà dins aquest mes.

Hom recorda a les nostres associades que es procurin assabentar de les condicions per a prendre part en el *Concurs* obert per aquesta Secció, per al qual hi ha establert un premi en metàl·lic.

Biblioteca del Centre Republicà Català

Llista de volums:

121. *El senyoret Lluís*, per Carles Soldevila.
122. *L'ànima oberta* (poesies), per F. Sitjà.
123. *Els jocs de Pilota*, per J. E. Juncosa. (Minerva).
124. *Escriptors estrangers*, per J. M. López-Picó. (Minerva).
125. *La Política Contemporània*, per M. Raventós. (Minerva).
126. *Floricultura i Arboricultura*, per G. T. G. Traducció de V. Nubiola (Minerva).
127. *Dret Municipal vigent*, per I. Lloret. (Minerva).
128. *Càntics de mar, d'amor i de mort* (Poesies), per F. Soldevila.
129. *Vendimiari* (Poemes), per T. Catasús.
130. *Elogis* (Poesies), per R. Rucabado.

DONATIUS:

L'inspector Axel Borg. Novela per A. Strindberc. Traducció catalana.

Llibre del V Congrès d'Esperanto.

El Corsario Rojo, per F. Cooper. Traducció de V. Gerhardt.

3 volums, d'A. Giralt.

Anarquisme

Des de llunyanes edats que l'home ha lluitat i ve lluitant perquè la humanitat sigui més justa, fent desaparèixer els privilegis i les castes, perquè tothom disfruti del més necessari per a ell i els seus. A les moltes doctrines que s'han vingut exposant per arribar a aquest fi se'ls han donat diferents noms, fins que l'escriptor comunista Proudhon veient el caire terrorista i revolucionari que aquestes prenent, fou el primer que els donà el nom d'anarquisme.

Les definicions més lògiques de l'anarquisme són les següents:

L'estat d'una collectivitat en la qual no existeix autoritat.

L'absència de tot govern.

Es una doctrina que es proposa anihilar el règim social, polític i econòmic actual, suprimint l'Estat i posant en el seu lloc la comunitat d'individus sense autoritat, ni propietat, ni família.

El que principalment caracteritza l'anarquisme i el distingeix del socialisme (del qual procedeix com més endavant veurem) és el preconitzar la revolució social, si és possible, pels mitjans més enèrgics, en lloc d'esperar-ho tot de l'evolució i en substituir a l'Estat (el socialisme dirigeix tots els seus esforços a fer de l'Estat l'únic capitalista i propietari) per la idea de la comunitat autònoma sense llei, ni fre de cap mena.

En l'any 1862 Carles Marx fundà a Londres la Internacional d'obres, celebrant el seu primer Congrés a Ginebra l'any 1866, on sorgí Bakunin que fou el primer que començà a exposar idees anarquistes, programa que continuà defensant en els Congressos dels anys 1867 a Laussana, 1868 a Bruselles, 1869 a Basilea i, finalment, l'any 1872 a La Haya, Bakunin, en ple Congrés es separà de Marx acusant de poc enèrgica la seva doctrina.

MATALASSERIA DE

Ricard Casademunt

Llanes, Miraguá, Cotó, Clin i Borres de totes classes

Es refán matalassos a domicili

Joaquim Costa, 29. botiga
(abans Ponent)

BARCELONA
Telèf. 25373

De resultes d'aquest Congrés es separaren de Carles Marx, a més de Bakunin, els llibertaris Neuchatel, Guillaume i Blanquin, i fundaren el partit anarquista, àcrata o llibertari (nihilista a Rússia) que són els diferents noms amb què avui són coneguts els que hi militen.

Bakunin, esperit infatigable i defensor enèrgic de les seves doctrines, publicà el célebre catecisme revolucionari, en el qual, entre altres coses, quina més interessant, diu:

“No vull sols la propietat territorial colectiva, sinó la liquidació social universal.”

“El revolucionari més preciós per a la revolució, són les dones, sense elles no podríem fer res.”

Dintre l'anarquisme hi han diferents criteris amb la forma política d'aplicació, donant-se el cas, com molts hauran pogut constatar, que dos militants anarquistes que discuteixin les seves doctrines no s'han arribat a posar d'acord. Les variants més importants defensades pels seus homes són:

Segons Kropotkin—un dels que més gran impuls donà a l'anarquisme, moderant les seves doctrines—propugnava perquè l'anarquisme fos *comunista*, més ben dit, preconitzava ja el comunisme llibertari d'avui, o sigui, que sols admetia la propietat colectiva.

Bakunin era *colectivista*, admetia la propietat individual sols per al consum i la collectivitat per a la producció.

Tucker era *individualista*, puix que afirmava la propietat individual i colectiva.

Podríem posar de relleu altres criteris per al sistema de portar a cap la implantació i desenvolupament de l'anarquisme, com el de Tolstoi, *reformista*, que el trànsit a l'anarquisme el creia factible per l'evolució sense emprar la força, mentre que la majoria propugnava i propugna avui encara per la revolució social, i el *naturista* que s'interessava per a tornar a l'edat salvatge, anul·lant tota ciència i pro-

Fàbrica d'Anissats i Licors

JAUME CLARÓS

Garantitzo tots els productes de la meva fabricació

Carrer Sant Vicens, 3 - Tel. 14551
(prop de la Riera Alta)

Barcelona

grés. Nosaltres no direm quin és el millor, puix que el nostre intent és sols donar una idea del que és la doctrina anarquista.

Tot el món ha estat saturat de la idea anarquista pels seus propagadors. A França hi han deixat profunds records Orsini (inventor de les bombes que porten el seu nom), Lluïsa Michel, Paolina Minck i molts d'altres. A Anglaterra, país que ha donat sempre hospitalitat a tots els exilats anarquistes de totes les altres nacions, és el país que menys ha hagut de témer d'ells i que menys cas n'ha fet; allí reposen les despulles de Kropotkin. Rússia és la nació que degut al despotisme que allà impera ha donat més nombre d'anarquistes i entusiastes de les seves idees, prova d'això és el règim actual. Itàlia i Alemanya també compta amb gran nombre d'elements àcrates.

Els moviments socials d'Europa, han tingut ressò a Espanya sempre per mitjà de Catalunya. El primer propagandista anarquista a la nostra terra fou Jordi Pellicer, seguint després molts d'altres, entre els quals citarem Anselm Lorenzo, que fou el que li donà un impuls més ferm, fill del qual, podríem dir, són els grups anarquistes actuals.

Entre els fets sagnants de caire anarquista, registrats a casa nostra, mereixen citar-se: les bombes del Teatre Liceu, fet portat a cap per l'anarquista Santiago Salvador; l'atemptat contra el general Martínez Campos, per Paulí Pallàs, i altres com la bomba del carrer de Canvis Nous, etc., que produïren dies de dol a Catalunya.

Per acabar direm que les idees anarquistes les sent tot ésser humà amb més o menys intensitat, i que aquestes es posen forçosament de manifesta quan els governants exerceixen la tirania i el despotisme sobre el poble.

JOSEP GIL

JUANOLA

Passatge Bernardí, 26

Venda de Glas - major i detall — Dipòsit de Cervesa
Damm — Gassosses i begudes refrescants

Venda d'Ous i Aviram de granja pròpia

Política Municipal de Proveïments

La venda ambulants

II

Apart de les observacions exposades en el meu anterior article, cal també que, solucionat el problema referent a "Mercadets" en els llocs assenyalats, hem de procurar en el possible donar una orientació respecte a com veiem, des del punt de vista pràctic, la venda en la ciutat de Barcelona.

Cal en primer lloc fer una aclaració dels distints aspectes que presenta aquesta professió.

Entenc sobretot, que és precís apartar en absolut les fruites i verdures dels altres articles, ja que amb les fruites i verdures hi ha individus que trafiquen amb els carretons i paneres, tenint gent llogada a cap preu, la qual cosa vol dir explotació.

Reconec que aquests són una ínfima minoria que no significa un problema i ni cal dedicar-hi un sol moment, però que es dissoldria per si sol si es resolgués l'assumpte dels "Mercadets".

El que sí és alarmant i intolerable, són els altres articles, com són la bisuteria, corbates, etc. i també la venda de "gambes" i mariscos, els quals són venuts als carrers per individus o empreses i també en algun establiment sense que aquesta venda sigui controlada; això representa una explotació de molts infeliços i un perjudici per al comerç en general i per a la mateixa opinió, enlluernant-los amb les seves camàndules, trobant-se després sorpresos amb el gènere completament dolent.

**Mobles Americans per a oficines,
Despatxos i similars**

MOBLES ALTABA

TALLERS, 29, 31 i 71

BARCELONA

Per a suprimir radicalment aquest abús, crec que l'Ajuntament hauria d'unificar el control dels venedors ambulants i al seu efecte centralitzar-lo tot al President de Proveïments, i aleshores sols hi hauria un sol criteri respecte a la venda, mentre que ara cada tinent d'alcalde en sosté un, amb perjudici de tots plegats i amb desprestigi de l'autoritat municipal, ja prou mal parada en aquests moments precisament per aquest motiu.

Estaré d'acord si en lloc d'ésser el president de Proveïments qui porti l'organització, fos un altre tinent d'alcalde exprofés per això mateix. El que m'interessa és que hi hagi un sol criteri i no pas que cadascú faci el que vulgui; jo he parlat del President de Proveïments perquè crec que és el més adequat.

Establert aquest criteri, únic, podria reglamentar-se en forma per carrer o barri, la quantitat de venedors de cada article, molt poquets, sobretot de fruites i verdures, per quan ja tindriem els "mercadets" i trobaríem una de les solucions més radicals amb l'afer que ens ocupa.

JOAN PONS

Responsabilitat

Potser cap temps de la nostra vida contindrà per a l'esdevenidor el perill imminent que representa el no tenir noció de la nostra responsabilitat.

Vivim ofuscades completament al marge dels esdeveniments polítics, i no podem capir fins on arriben els nostres deures de ciutadania, oblidant-nos que d'aquests deures en depèn un futur d'acord amb

SASTRERIA ECONÓMICA
al comptat i terminis

Tomàs Garriga

Plaça del Padró, 14

e's principis humans, o bé un endarreriment vexant i ple d'ignominia, vergonyós i abjecte.

Tenint en compte que, la població femenina de Barcelona té 520.000 ànimes més i que hi han districtes, com el IV, on hi ha una densitat de població femenina de 63.855 ànimes, amb la quantitat de 24.136 superior a la masculina, ens plau avui dedicar-nos a meditar les possibles conseqüències que podria tenir contra dels nostres ideals si la dona no reacciona convenientment i es dóna compte de la immensa responsabilitat que té de vetllar pels interessos comuns.

La generositat dels homes de la República en reconèixer la nostra personalitat, té d'ésser reconeguda per nosaltres, i cal que sentim damunt les nostres espatlles el pes enorme de la responsabilitat si ens desviéssim del camí que tenim de seguir.

Aquest crit d'alerta no vol pas dir que dubtem de vosaltres, de cap manera podem posar en entredit la vostra consciència republicana i catalaníssima, però cal que sigueu vosaltres el PORTANTVEU d'aquest crit d'alarma que té de fer adonar als esperits tebis i passius del que esdevindria si les dones descuidéssim la nostra obligació no palesant, com tenim el deure de fer, l'adhesió fervent als homes que han posat la LLIBERTAT DE TOTS en les nostres mans femenines.

Hi ha molta tasca a fer encara i ens calen dones conscients que tinguin noció dels seus deures i dones que tinguin l'esperit prou obert per a desvetllar a les nostres germanes que encara no s'han adonat dels moments que vivim.

Companyes! Amigues! Que la vostra obra prosselitista sigui prou per a engroixir les nostres rengleres de dones conscients, dones que sentim amb tota la viva realitat dels moments presents el pes d'aquesta responsabilitat que pot tornar-nos de lliberts a esclaus, de conscients a automates; que en lloc d'un demà rialler, més just pels nostres fills, no se'ns caggiri amb una nit eterna de fosc embrutidora, al no saber entreveure que de la nostra actuació poguem facilitar el Poder a aquells qui tan sols saben mercadejar amb les consciències.

M. T. GIBERT

Redacció

El nou cos de Redacció que recentment ha estat nomenat pel Consell Directiu, al prendre possessió, adreça des d'aquestes pàgines llur salutació a tots els socis.

A l'ensem, prega a tots vulguin col·laborar en la nostra tasca, fent avinent que amb el fi de poder aprofitar totes les cooperacions que per algun concepte resultin interessants, ens hem organitzat en forma que podrem cuidar-nos de corregir i arreglar tots els treballs que se'ns enviïn.

En aquest número publiquem la ressenya que fa el company Torruela, la qual és un xic extensa, però resulta tota tan plena d'interès que ens permetem inserir-la íntegra sense por de cansar als lectors.

Ressenya de l'excursió a Santes Creus Organitzada per la Secció de Cultura

A continuació em proposaré facilitar algunes dades de l'excursió realitzada el dia 7 de maig últim.

Esperàvem a les quatre del matí que arribessin els cotxes a la Plaça del Padró. Tots els excursionistes estaven disposats a ocupar el seu lloc, sense mancar-n'hi un. Les cares matineres saludaven amb mec energia que de costum. Al poc rato arribaven els cotxes. Cinc autoòmmibus, en els quals s'hi anaren col·locant 150 persones, el nombre total en què consistia la nostra caravana. Tinguérem la veritable sorpresa de veure arribar el cotxe del senyor Pla, Tinent d'Alcalde del nostre Districte, i llur família, que venien a sumar-se a la nostra excursió.

Carretera enllà i sense cap "panne", arribarem tranquil·lament a Santes Creus.

Sabem que Ripoll fou la primera tomba dels primers sobirans, els Comtes de Barcelona, més tard va venir a substituir-lo en aquest caràcter el Monestir de Poblet, una vegada conquistades les Serres de Prades en 1146, des de què va començar a reinat el fill de l'aragonesa Petronilla. I d'ací ve que la unió d'aquestes dues nacionalitats pirinaïques, Catalunya i Aragó, tendiren a l'establiment d'un tercer pan-teó, per una sèrie de discrepàncies que gravitaren en l'ambient dels

pròcers docentistes catalans, fent així, doncs, que sorgís aquest tercer panteó, pròpiament dit, Monestir de Santes Creus, el qual va iniciar-se el 4 de desembre de 1150. Foren fundadors d'aquest Cenobi els famosos de Montcada.

Se'ns diu — segons la llegenda — que els pastors amb el seu bestiar solien romandre temporades senceres pels voltants d'aquest lloc, abundant en aigües i herbatge i dongué el cas que un estiu apareixessin totes les nits llumenetes en diversos indrets — sense cap mena de dubte, afirmem, que serien emanacions fosfòriques, pròpies de llocs pantanosos. No obstant per a ells, representaven creus lluminoses i durant el dia s'entretenien en col·locar creus de fusta en els llocs on havien vist emanacions fosfòriques. Heus ací, doncs, com es va originar el nom de Santes Creus.

En efecte, amb menys magnificència que Poblet, ens resulta Santes Creus interessantíssim monument d'art medieval català.

Constitueix el primer recinte un pati gran amb una estupenda font al mig, que generosament satisfà al turista assedegat d'aigua que brolla per diversos llocs.

Allí hi havien instal·lades les dependències dels ferrers, traginers, corrals, etc.

En aquest lloc hem de fer constar que tots els excursionistes el trobarem adient per a verificar-hi el refrigeri. Tothom esmorzà de les provisions que portàvem de Barcelona i per la quantitat i posició que observàvem els excursionistes, ens féu pensar en què representàvem un cuadro d'aquells que serveixen de tema a Opisso. Un que beu amb la bota i se li coneix que és de ciutat; l'altre que li cau la truita del pa i aquella senyora de més enllà que riu esvalotada perquè li volen impressionar una placa.

(continuarà)

JOAN TORRUELLA I BALCELLS

MAGATZEMS

L'Esperança

Sastreria - Camiseria - Confeccions - Gèneres de punt

TAMARIT, 154

Dr. Josep Casasa

Metge especialista en malalties de la pell i venèries
de 11 a 1 i de 5 a 7

Carrer Tallers, 29, entressol

TRANSPORTS en auto-camions «Chevrolet»

Viatges per a dintre i fora de la capital

Bonaventura Gallisa

SERVEI RAPID I ACURAT

TIGRE, 8 - Telèfon 21365

BARCELONA

JOSEP SARLÉ

SASTRE - MODISTO

A la presentació del carnet del Centre, als associats se'ls farà
un 10 % de descompte

Manso, 32, pral 1.^a

Barcelona

BAR "LA MINA"

Obert tota la nit

Faume Busquets

Vins, olis i licors de les millors marques

Dipòsit de Gel i Cervesa

Es serveix a domicili

Arc del Teatre, 63 — Telèfon 17913 — Barcelona

*Per les vostres compres adreseu-vos als
anunciants del Butlletí*

RELOTGERIA

Suqué

Fundada a l'any 1865

SANT PAU, 31

(davant Mendizàbal)

Telèfon 23465

BARCELONA

Tallers Gràfics Vda. R. Fabré. — Rosal, 5

32 367 80
R 1932